

नेपाल: विविधतामा एकता

Nepal: Unity in Diversity

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग
www.doinepal.gov.np

नेपालः विविधतामा एकता

Nepal: Unity in Diversity

नेपाल: विविधतामा एकता

सर्वाधिकार प्रकाशक	: सूचना तथा प्रसारण विभाग : नेपाल सरकार सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय सूचना तथा प्रसारण विभाग सञ्चारग्राम, काठमाडौं, नेपाल फोन: ४११२५५४, ४११२७१७ वेबसाइट: www.doinepal.gov.np
संस्करण	: पहिलो, २०७० : दोस्रो, २०७१ : तेस्रो, २०७४ : चौथो, २०७५ : पाचौं, २०७६ : छैठौं, २०७७
प्रमुख सम्पादक	: लेखनाथ शर्मा
सम्पादन मण्डल कला	: सुमन बज्राचार्य, लक्ष्मी दुरा, प्रवीण श्रेष्ठ : सुमन बज्राचार्य
फोटो व्यवस्थापन	: प्रवीण श्रेष्ठ
विशेष सहयोग	: वसन्त बहादुर खत्री, वीर बहादुर सुनुवार
आवरण/लेआउट डिजाइन	: सुवास राई
मुद्रण	: ओम शिव प्रिन्टिङ प्रेस क्षेत्रपाटी, काठमाडौं

Nepal: Unity in Diversity

Copyright	: Department of Information and Broadcasting
Publisher	: Government of Nepal Ministry of Communications and Information Technology Department of Information and Broadcasting Sanchargram, Kathmandu, Nepal Phone: 4112554, 4112717 Website: www.doinepal.gov.np
Edition	: First, 2070 : Second, 2071 : Third, 2074 : Forth, 2075 : Fifth, 2076 : Sixth, 2077
Chief Editor	: Lekhnath Sharma
Editor Team	: Suman Bajracharya, Laxmi Dura, Praveen Shrestha
Art	: Suman Bajracharya
Photo Management	: Praveen Shrestha
Special Support	: Basant Bahadur Khatri, Bir Bahadur Sunuwar
Cover/Layout Design	: Subash Rai
Printer	: Om Shiva Printing Press Chettrapati, Kathmandu

छैठौं संस्करणबारे

नेपाल एक स्वतन्त्र, अविभाज्य, सार्वभौम, धर्मनिरपेक्ष, समावेशी, समाजवाद उन्मुख, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य हो । नेपाल बहुजाति, बहुभाषीक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त राज्य हो । यसले नेपाललाई विविधताबीच एकताबद्ध मुलुकको चिनारी दिएको छ ।

'विविधतामा एकता'ले विविधता नै एकताबद्ध गर्ने मुख्य सिद्धान्त हो भन्ने जनाउँछ । नेपालमा १२३ भाषाभाषी र विविध संस्कृति रहेका १२५ जातजातिहरूबीचको एकता रहेको छ । यसलाई राष्ट्रिय एकताको प्रतीक मानिएको छ । इतिहासलाई हेर्दा विविधतामा एकताको अवधारणालाई स्वर्गीय राजा पृथ्वीनारायण शाहले नेपालको एकीकरणपश्चात 'नेपाल चार जात छत्तीस वर्णको साझा फूलबारी हो' भनेका छन् ।

नेपाल प्राकृतिक स्रोत, पर्यटकीय गन्तव्य, सांस्कृतिक विरासत, आध्यात्मिक क्षेत्रको दृष्टिकोणले भरिपूर्ण उत्कृष्ट मुलुक हो । यस्ता सांस्कृतिक धरोहर, भाषाभाषी तथा सम्भावित गन्तव्यहरूको स्रोत अनुसन्धान तथा संरक्षण गर्न जरुरी छ । यस 'नेपाल: विविधतामा एकता' फोटो पुस्तकले नेपालको विविधताबीच रहेको एकतालाई चित्रण गर्दै संघीय संरचनामा विभिन्न प्रदेशहरूको सामाजिक तथा सांस्कृतिक अवस्थितिको यथेष्ट ठ्ठल्को दिने अपेक्षा गरेको छ । नेपाल भौगोलिक हिसाबले सानो मुलुक भएपनि प्राकृतिक स्रोत-साधन, सांस्कृतिक सम्पदा, धार्मिक क्षेत्र जस्ता धरोहरहरूका हिसाबले धनी रहेको यस फोटो पुस्तकले देखाउने छ । फोटो पुस्तकको माध्यमबाट नेपाललाई विश्व कै सर्वोच्च शिखर सगरमाथाको देश, शान्ति भूमि बुद्धको देश, आध्यात्मिक भूमि पशुपतिनाथको देश तथा अनन्त यात्राको देश भनेर वर्णन गर्न सकिन्छ ।

फोटोग्राफीले कुनै स्थानको अवस्थिति र त्यहाँ रहेका अवयवहरूलाई तस्बिरको रूपमा कैद गरी त्यसको वास्तविक चित्रण गर्दछ । भनिन्छ, 'छुटा तस्बिरले हजार शब्द बोल्छ ।' यस फोटो पुस्तकमा समावेश गरिएका तस्बिर हरूले पनि नेपालको विविधतामा एकतालाई समेट्ने अपेक्षा गरेको छ । साथै, नेपालको भौगोलिक, सांस्कृतिक विविधतालाई ठ्ठल्काउँदै नेपालको आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने विश्वास लिएको छ ।

अन्त्यमा, यस फोटो पुस्तक प्रकाशनको सुरुवात गर्नुहुने विभागाका पूर्व महानिर्देशक श्री लक्ष्मीविलास कोइराला तथा छैठौं संस्करण प्रकाशनमा सटिनु भएका विभागाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । यस प्रकाशनलाई थप गुणात्मक बनाउन सुझावको समेत अपेक्षा गरेको छु ।

(लेखनाथ शर्मा)

महानिर्देशक

सूचना तथा प्रसारण विभाग

About the Sixth Edition

Nepal is an independent, indivisible sovereign, secular, inclusive, democratic, socialism oriented and federal democratic republican state. Nepal is the country with multiethnic, multilingual, multireligious, multicultural characteristics, which ensembles the idea of Unity in Diversity.

Unity in Diversity refers to the idea of diversity as a unifying principle. There is great power in unity especially when we have people speaking 123 languages from 125 ethnic groups. The unity in diversity of Nepal has been considered as an important national symbol, which has to be maintained, and promoted. Looking into history, the concept of unity in diversity was accepted by the state after the unification of Nepal by the late King Prithivi Narayan Shah. There is a saying in Nepali 'Nepal char Jaat chhattis barna ko sajha fulbari ho' which means that Nepal is a home to the people of four castes and thirty six ethnicity.

In addition, Nepal has many amazing stories and places that the world needs to explore. Our country is rich in nature, culture and heritage. Nepal is home to rich natural resources, cultural heritage, adventure, spirituality and exceptional hospitality. This photo book incorporates 'Unity in diversity' in the most latent manner. This book will show that Nepal is more than its size. This book tries to show that Nepal is the land of world's highest peak Mt. Everest (Sagarmatha), it is the Land of Peace Lord Buddha, it is the land of spiritually Pasupathinath, it is the land of endless adventures and much more.

Photography has evolved from the way of documenting to the way of communicating. Like the saying goes 'A picture is worth a thousand words', we sincerely hope that the photos in this book will give you stories to tell, experience forgotten emotions and memories and motivation to promote domestic and international tourism in Nepal. And, for those of us who are not able to travel now, I hope this book can transport us to unseen parts of the country.

Lastly, I would like to appreciate the work of former Director General Mr. Laxmibilas Koirala, who initiated the publication of the photo book 'Nepal: Unity in Diversity' and would also like to thank those staffs of our Department for their continuous efforts and hard work in publishing this sixth edition. I would request all the readers to provide feedbacks, so that this department can make the book more valuable in future.

(Lekhnath Sharma)

Director General

Department of Information and Broadcasting

राष्ट्रिय गान

सयौं थुँगा फूलका हामी एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका मेची-महाकाली ।

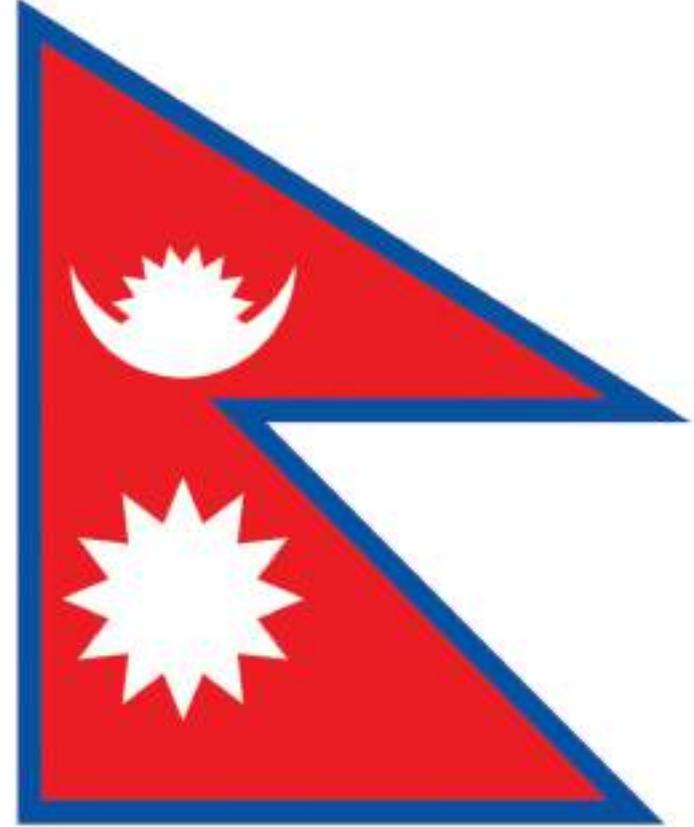
प्रकृतिका कोटीकोटी सम्पदाको आँचल
वीरहरुका रगतले स्वतन्त्र र अटल

ज्ञानभूमि शान्तिभूमि तराई पहाड हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल

बहुल जाति भाषा धर्म संस्कृति छन् विशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो जय जय नेपाल ।

National Anthem

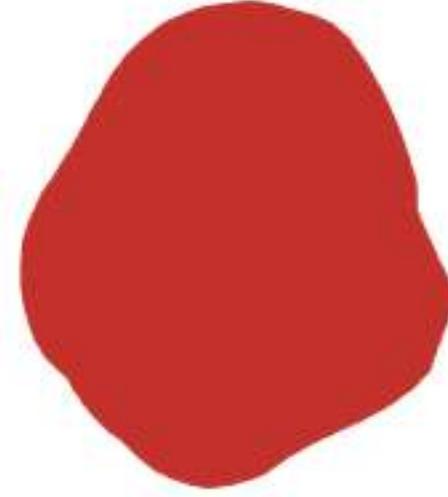
Sayaun Thunga Phool Ka Hami Eutai Mala Nepali
Sarvavhaum Vai Failiyeka Mechi Mahakali
Prakitika Koti Koti Sampada Ko Aanchala
Bir Haruka Ragata Le Swatantra Ra Atala
Gyana Bhumi Shanti Bhumi Terai Pahad Himala
Akhandha Yo Pyaro Hamro Matri Bhumi Nepal
Bahul Jati Bhasa Dharma Sanskriti Chan Bishala
Aragami Rastra Hamro Jaya Jaya Nepal.

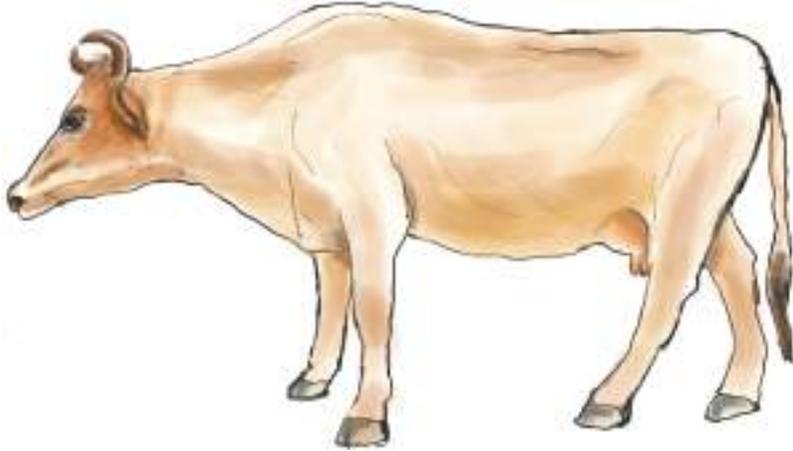
नेपालको राष्ट्रिय झण्डा

राष्ट्रीय फूल: लालिगुरास (Rhododendron)

राष्ट्रीय रङ्ग: सिम्बिक (Crimson)

राष्ट्रीय जनावर: गाई (Cow)

राष्ट्रीय पन्धी: डाफे (Lophophorus)

नेपालको नक्सा

(राजनीतिक तथा प्रशासनिक)

सम्यक पर्व, ललितपुर

Samyak Festival, Lalitpur

कार्तिक नाच(बराह अवतार), ललितपुर

Kartik Nach(Baraha Avatar), Lalitpur

सेतो मछिन्द्रनाथको रथ जात्रा, हनुमानढोका, काठमाडौं

Seto Machhindranath Rath Jatra, Hanumandhoka, Kathmandu

छठ पर्वमा पूजा गर्दै व्रतालु महिलाहरु, रौतहट

Women Performing religious rituals during Chhath festival, Rautahat

सांस्कृतिक भेषभूषामा तामाङ ल्होसार मनाउँदै, काठमाडौं

Celebrating Tamang Lhosar in Cultural Dress, Kathmandu

परम्परागत ओखलमा चिउरा कुट्टदै उपत्यकाका नेवार महिलाहरु, काठमाडौं

Newar Women of Kathmandu Valley making beaten rice (Chiura) in traditional Wokhal, Kathmandu

कर्णाली प्रदेशको सांस्कृतिक नाच

Cultural dance of Karnali Province

हरितालिका तीजमा व्रतालु महिलाहरु नाचदै

Fasting Women dancing at Haritalika Teej Festival

इहि: नेवार समुदायमा सामुहिक बेल विवाह पश्चात फोटो खिच्दै बालबालिकाहरु

Ihi: Symbolic marriage with wood apple, children attending group photo

जिब्रो छेड्ने जात्रा, बोडे, भक्तपुर

Tongue Piercing Festival, Bode, Bhaktapur

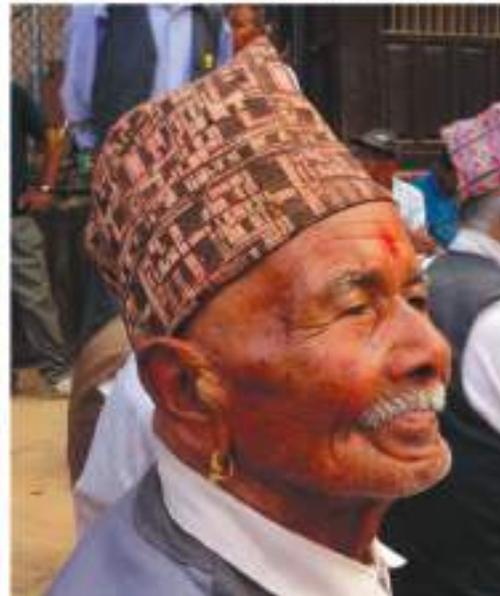
नेवारी धिमे बाजा, काठमाडौं

Newari Dhimay Baja (Musical instruments), Kathmandu

अतिथि स्वागतको प्रतिक्रामा शेर्पा महिलाहरू

Sherpa Ladies waiting to welcome guests

नेपाली मुहारहरु

Faces of Nepal

किरात सुनुवार समुदायको बालबालिकाहरू श्यादर शिल नाचदै

Kirat Sunuwar Children Performing Shyadar Shil Dance

सुदूर पश्चिम प्रदेशको प्रसिद्ध देउडा नाच

Famous Deuda dance of Sudurpaschim Province, Nepal

लाखेनाच, इन्द्रजात्रा, काठमाडौं

Lakhenach, Indra Jatra, Kathmandu

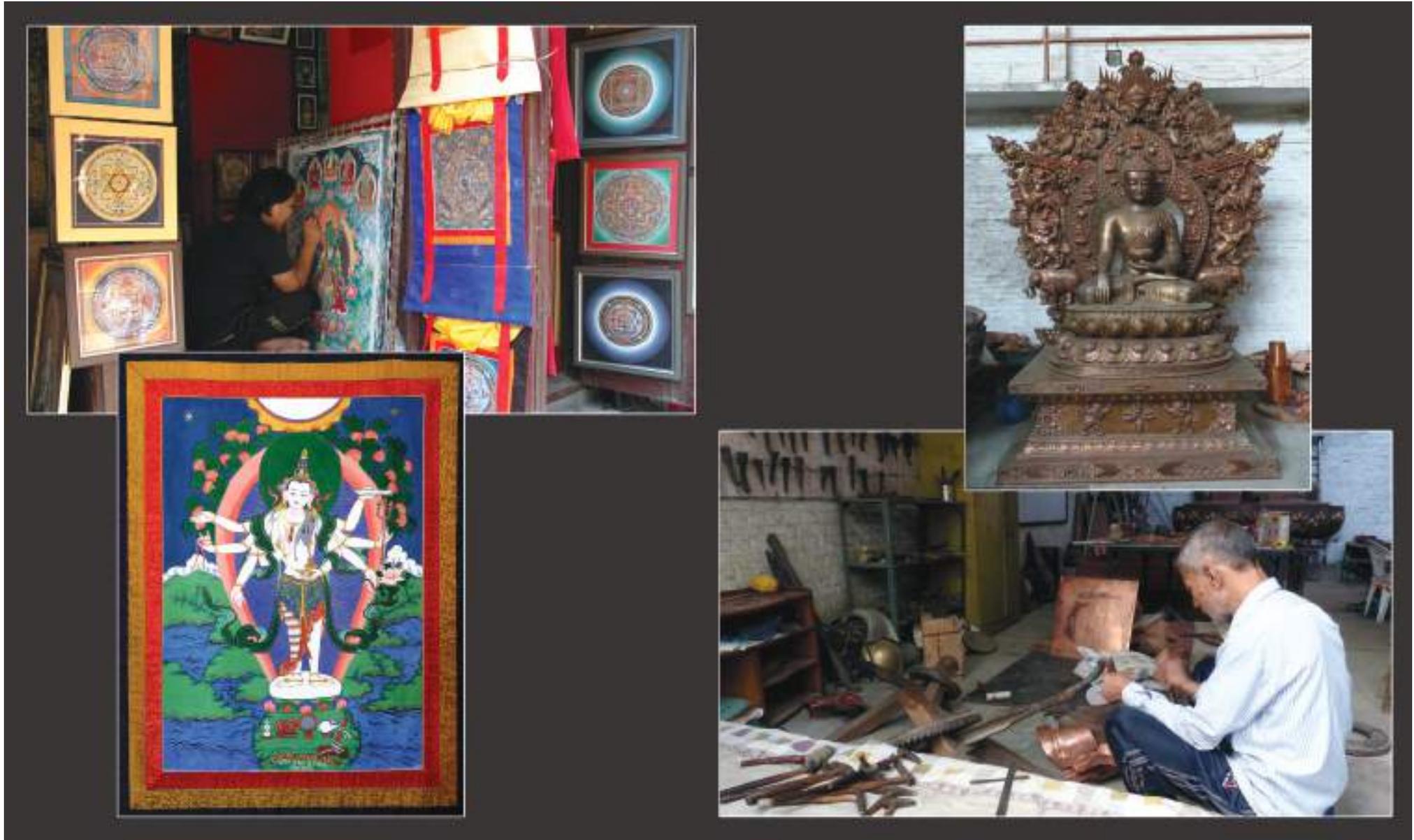
विस्का जात्रामा लिङ्गो उठाउनुँदै, भक्तपुर

Pulling Lingo (Pole) during Biska festival, Bhaktapur

खुकुरी, नेपाली हतियार

Khukuri, Nepali Weapon

पौःभा तथा धातु मूर्ति निर्माण कला

Creating Pauva and Metal Sculpture

परम्परागत नेपाली माटोकला, भक्तपुर

Traditional Nepalese pottery art, Bhaktpur

डाँफे, नेपालको राष्ट्रिय पन्छी

Lophophorous, National Bird of Nepal

लालीगुरास, नेपालको राष्ट्रिय फूल

Rhododendron, National Flower of Nepal

कस्तुरी, नेपालको हिमाली क्षेत्रमा पाइने मृग

Musk-Deer, Found in alpine region of Nepal

हाती सफारी, चितवन

Elephant Safari, Chitwan

बाह्रसिङ्गे जरायो, बर्दिया

Barasingha (Swamp Deer), Bardiya

एक सिंगो गौडा, बर्दिया

One Horned Rhino, Bardiya

साँकमा जाईवस्तु घर फर्किँदै

Cattles returning home in the evening

किसान खेत समथारुदै, आखाम

Farmer leveling the field, Achham

अल्पाका, थाहा नगरपालिका, मकवानपुर

Alpaca, Thaha municipality, Makawanpur

धान निफन्दै, मकवानपुर

Cleaning Rice Stock, Makwanpur

मेडाको ऊन फुकाउदै

Teasing sheep wool

कपडा बुन्दै

Weaving of traditional fabrics

दाउरा बोक्दै ग्रामीण क्षेत्रका महिलाहरु

Women from rural area carrying fire woods

किसान धानको मुस उडाउँदै

Farmer blowing husk of Paddy

अलैची सेती, इलाम

Black Cardamom Farming, Ilam

नेपाली चिज उद्योग, इलाम

Nepali Cheese Factory, Ilam

हिमाली भेगमा यासागुम्बा स्जोडै बालबालिका

Children searching for Cordyceps in Alpine region

रोपाई महोत्सव, कास्की

Paddy Ceremony, Kaski

धान बाली, बारा

Paddy Field, Bara

चौतारीमा सार्वजनिक छलफल गर्दै

Public meeting at Chautari

दरबार हाईस्कूल (नेपालको पहिलो विद्यालय), भुकम्पपछि पुनर्निर्मित भवन, काठमाडौं

Durbar High School (The first school of Nepal), Re-constructed after earthquake, Kathmandu

कक्षा कोठाभित्र पढ्दै गरेका बालबालिकाहरू, नेपालगञ्ज

Children Studying in classroom, Nepalgunj

तेह्रौं दक्षिण एसियाली खेलकुद उदघाटन समारोह, काठमाडौं

Inauguration ceremony of 13th South Asian Games in Kathmandu

च्याषिटड, ओटेकोसी, सिन्धुपाल्चोक

Rafting, Bhotekoshi, Sindhupalchok

हातीपोलो, मेघौली, चितवन

Elephant Polo, Meghauri, Chitwan

एभरेष्ट म्याराथन, सोलुखुम्बु

Everest Marathon, Solukhumbu

सुनकोशी नदी र बी.पी. राजमार्ग

Sunkoshi river and B.P. Highway

नेपालको पहिलो अण्डरपास सडक, कलंकी, काठमाडौं

First Underpass Road of Nepal, Kalanki, Kathmandu

नेपालको सबैभन्दा अग्लो भोलुङ्गे पुल, (बाजलुङ र पर्वत जिल्ला जोड्ने)

Highest Suspension Bridge of Nepal (Joining Baglung & Parbat District)

पूर्व राष्ट्रपति डा. रामवरण यादव राउतेहरूसँग

Former President Dr. Rambaran Yadav with Raute

बालबालिकासँग सम्माननीय राष्ट्रपति

Rt. Hon. President along with the children

सिंहदरबार, काठमाडौं

Singhadurbar, Kathmandu

राष्ट्रपति कार्यालय, शीतल निवास, काठमाडौं

Office of the President of Nepal, Shitalniwas, Kathmandu

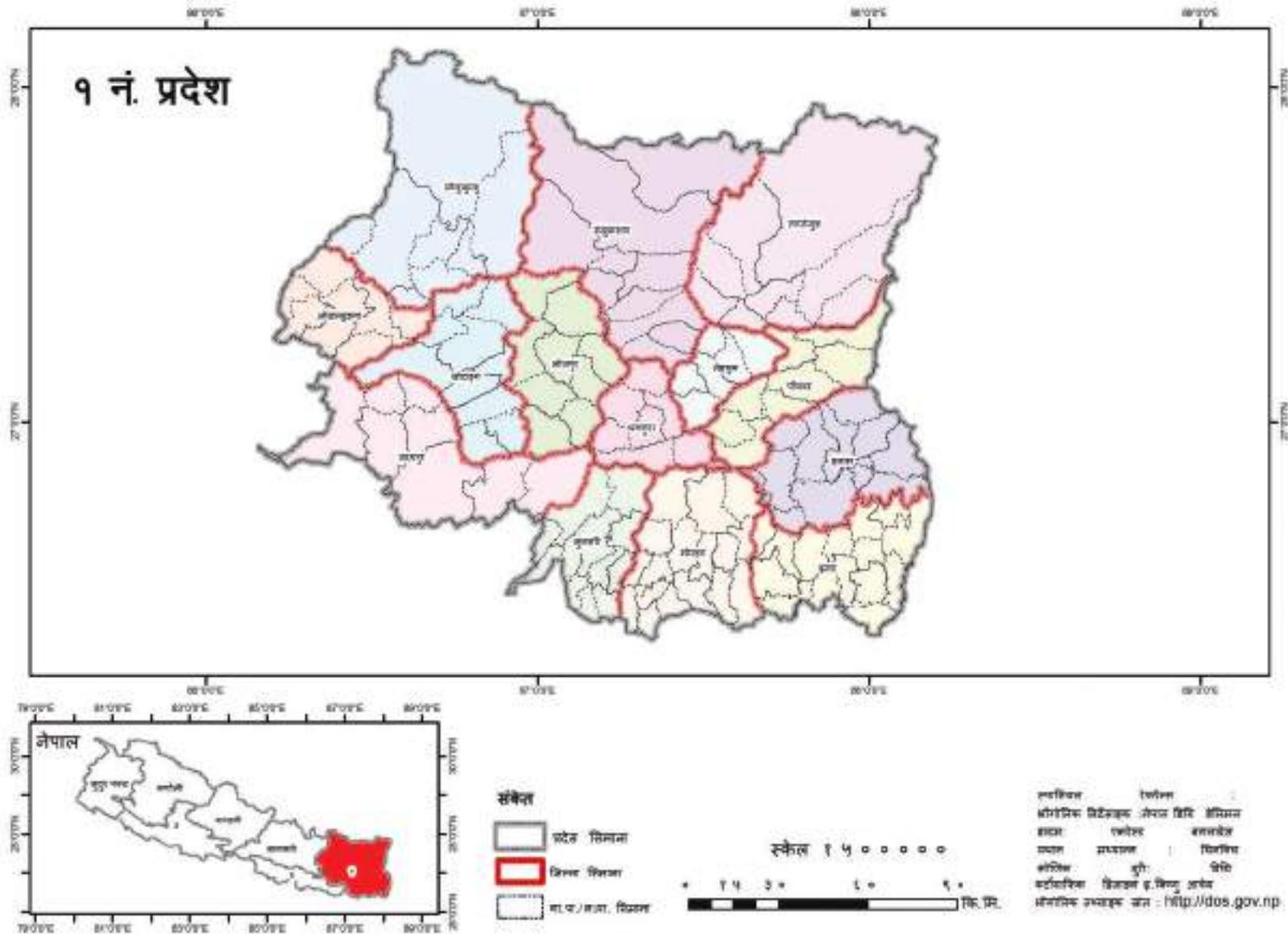
नारायणहिटी दरबार संग्रहालय, काठमाडौं

Narayanhiti Palace Museum, Kathmandu

पिपलबोट: समाचार आदान प्रदानको केन्द्रविन्दु रहेको स्थल, न्यूरोड

Pipalbot: Central place for exchanging news, Newroad, Kathmandu

विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथा (८८४८ मि.), सोलुखुम्बु

The highest peak in the world, Mount Everest (8848 m.), Solukhumbu

सगरमाथा आधार शिविर, सोलुखुम्बु

Everest base camp, Solukhumbu

पुमोरी हिमाल (७१६१ मि.), सोलुखुम्बु

Mt. Pumori (7161 m.), Solukhumbu

नाम्चे बजार, सोलुखुम्बु

Namche Bazar, Solukhumbu

त्याङ्बोचे गुम्बा, सोलुखुम्बु

Tengboche Monastery, Solokhumbu

हलेसी महादेव, खोटाङ

Halesi Mahadev, Khotang

बराह क्षेत्र, सुनसरी

Barah Kshetra, Sunsari

बुढासुब्बा मन्दिर परिसर, धरान, सुनसरी

Budhasubba Temple periphery, Dharan, Sunsari

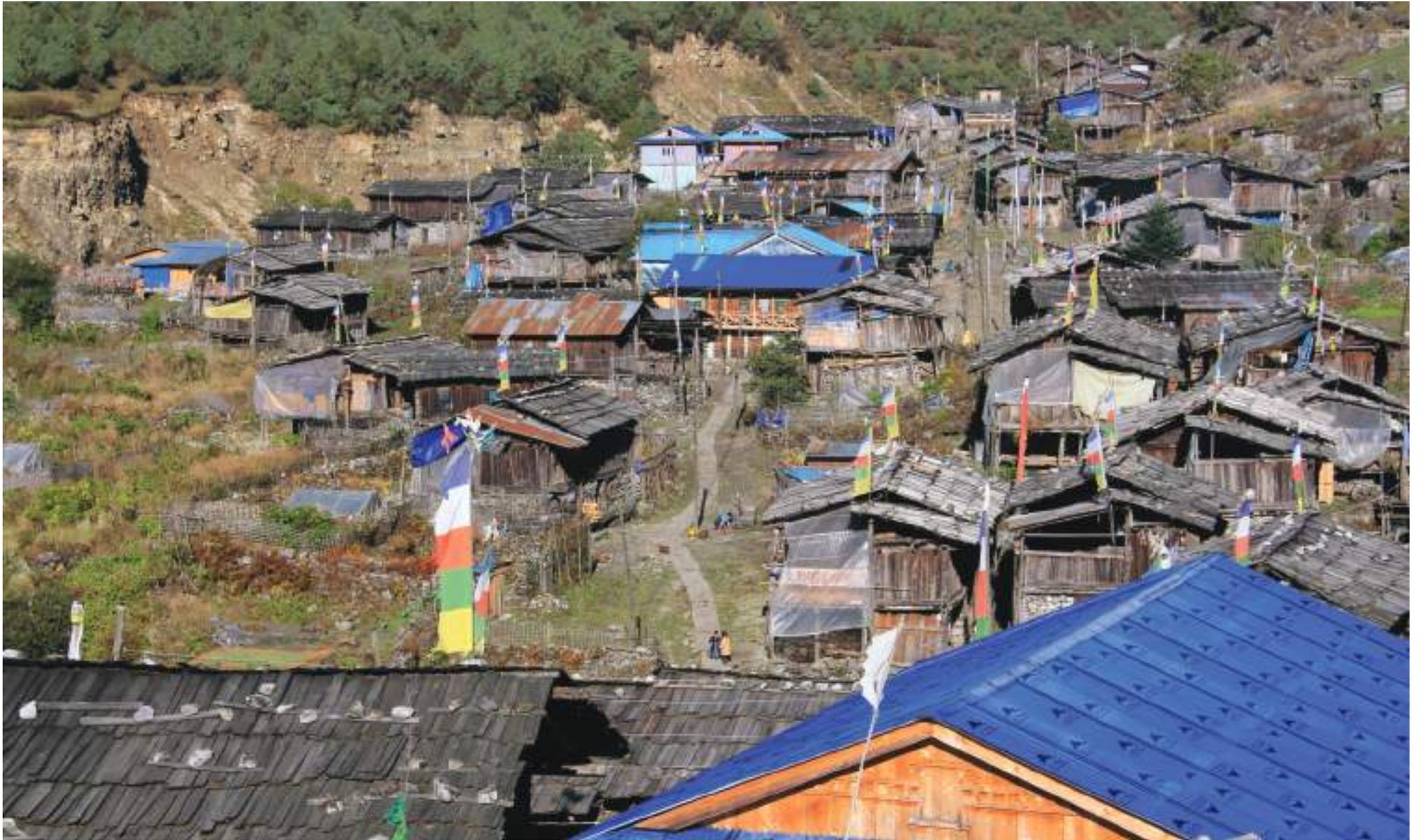
सानो पाथीभरादेवी मन्दिर, इलाम

Sano Pathibharadevi Temple, Ilam

दन्तकाली मन्दिर, धरान, सुनसारी

Dantakali Temple, Dharan, Sunsari

ओलाङ्चुङ्गोला गाउँ, ताप्लेजुङ

Olangchunggola village, Taplejung

चियाको पात टिप्दै महिलाहरु, इलाम

Women Plucking Tea leaves, Ilam

चार्ल्स भन्जु प्वाइन्टबाट भेडेटारको दृष्य, धनकुटा

Bhedetar seen from Charles veiw point, Dhankuta

श्री जानकी मन्दिर, जनकपुरधाम, धनुषा

Shree Janaki Temple, Janakpur, Dhanusha

राम-जानकी विवाह मण्डप, जनकपुरधाम

Ram Janaki Bibah Mandap, Janakpurdhham

घडीअर्वा पोखरी, वीरगञ्ज

Ghadi Arba Pond, Birganj

मा कंकाली मन्दिर, सिम्रौनगढ, बारा

Ma Kankali Temple, Simrongadha, Bara

जलेश्वर महादेव मन्दिर, महोत्तरी

Jaleswor Mahadev Temple, Mahottari

छिन्नमस्ता मन्दिर, सप्तरी

Chinnamasta Temple, Saptari

गढिमाई मन्दिर, बारा

Gadhimai Temple, Bara

छठ पर्वमा सूर्यको उपासना गर्दै व्रतालु महिलाहरु, रौतहट

Devotees women praying the sun during chhath festival, Rautahat

वीरगञ्जका स्मारकहरू शंकराचार्यद्वार (बायाँ) र घण्टाघर (दायाँ), वीरगञ्ज, पर्सा

Monuments of Birganj, Shankaracharya Gate (Left) and Ghantaghar (Right), Birganj, Parsa

सिद्धौनगढ, बारा

Simraungadh, Bara

दाईमा व्यस्त किसानहरु, मलंगवा, सर्लाही

Farmers busy on Rice Threshing, Malangawa, Sarlahi

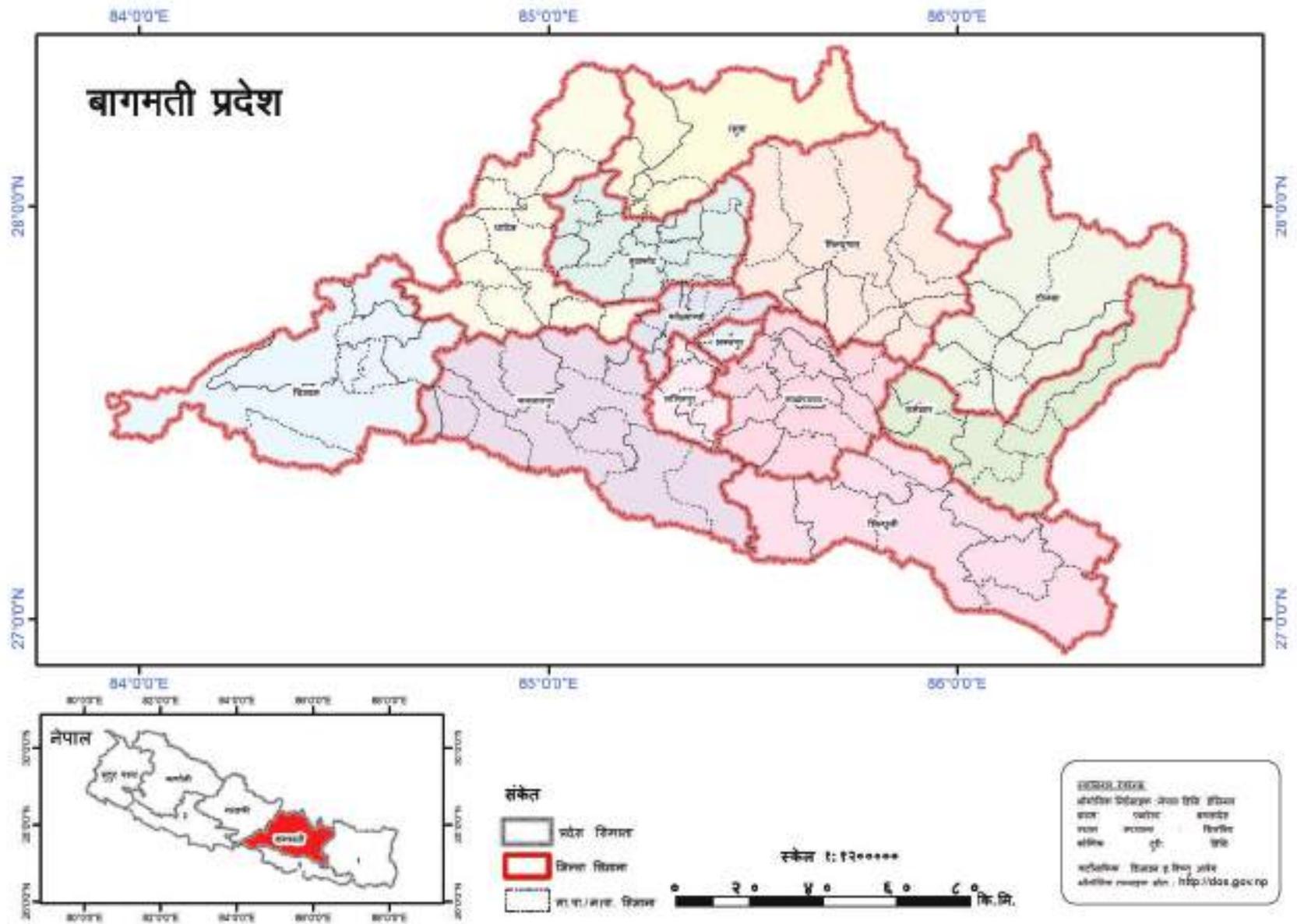
ढाँगागाँमा यात्रा गर्दै, रौतहट

'Tanga' Riding at Rautahat

रामानन्दद्वार, जनकपुर

Ramananda Gate, Janakpur

छो बोजे हिमाल, दोलखा (६६८६ मी.)

Tso Boje Peak, Dolakha (6686 m.), Dolakha

भैरवकुण्ड, रसुवा

Bhairav Kunda, Rasuwa

कुरी गाउँ, दोलखा

Kuri Village, Dolakha

पाँच पोखरी, सिन्धुपाल्चोक

Panch Pokhari, Sindhupalchok

ढौदह, कऱठमऱडौ

Taudaha, Kathmandu

सुनकोशी जलविद्युत गृह, सिन्धुपाल्चोक

Sunkoshi Hydropower Plant, Sindhupalchok

तामाकोशी नदि किनारमा अवस्थित उर्वरफाँट, रामेछाप

Fertile land at Tamakoshi River Bank, Ramechhap

पशुपतिनाथ मन्दिर, काठमाडौं (विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत क्षेत्र)

Pashupatinath Temple, Kathmandu (World Heritage Site)

स्वयम्भु महाचैत्य, काठमाडौं (विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत क्षेत्र)

Swayambhu Mahachaitya, Kathmandu (World Heritage site)

बौद्धनाथ स्तुप, काठमाडौं (विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत क्षेत्र)

Boudhanath Stupa, Kathmandu (World Heritage Site)

चाङ्गुनारायण मन्दिर, भक्तपुर (विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत क्षेत्र)

Changu Narayan Temple, Bhaktapur (World Heritage Site)

बसन्तपुर दरबार क्षेत्र, काठमाडौं (विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत क्षेत्र)

Basantapur Darbar Square, Kathmandu (World Heritage Site)

पाटन दरबार स्क्वायर, ललितपुर (विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत क्षेत्र)

Patan Darbar Square, Lalitpur (World Heritage Site)

भक्तपुर दरबार स्वाय्चर, भक्तपुर (विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत क्षेत्र)

Bhaktapur Durbar Square, Bhaktapur (World Heritage Site)

हिरण्यवर्ण महाविहार, ललितपुर

Hiranya Varna Mahavihar, Lalitpur

पलाञ्चोक भगवती, काठेपलाञ्चोक

Palanchwok Bhagavati, Kavrepalanchok

कालिञ्चोक भगवती, दोलखा

Kalinchwok Bhagavati, Dolakha

बुढानिलकण्ठ, काठमाडौं

Budhanilakantha, Kathmandu

सुन्दरी चोक, हनुमानढोका, काठमाडौं

Sundari Chwok, Hanumandhoka, Kathmandu

प्रवेशद्वारमा राखिएको कलात्मक तोरण, गुणाकर महाविहार (छुस्याबहाल), काठमाडौं

Artistic Tympanum (Toran) Kept above the entrance, Gunakar Mahabihar (Chusyabahal), Kathmandu

कृष्ण मन्दिर, पाठन दरबार स्क्वायर, ललितपुर

Krishna Temple, Patan Darbar Square, Lalitpur

शिक्ष धर्मावलम्बीहरूको गुरुद्वारा, कृपणडोल, ललितपुर

Gurudwara: Holy Place of Shikhs, Kupondole, Lalitpur

जामे मस्जिद, घण्टाघर, काठमाडौं

Jame Masjid, Ghantaghar, Kathmandu

जीवित देवी कुमारी, काठमाडौं

Kumari, the living goddess, Kathmandu

होली पर्व, बसन्तपुर, काठमाडौं

Holi Festival, Basantapur, Kathmandu

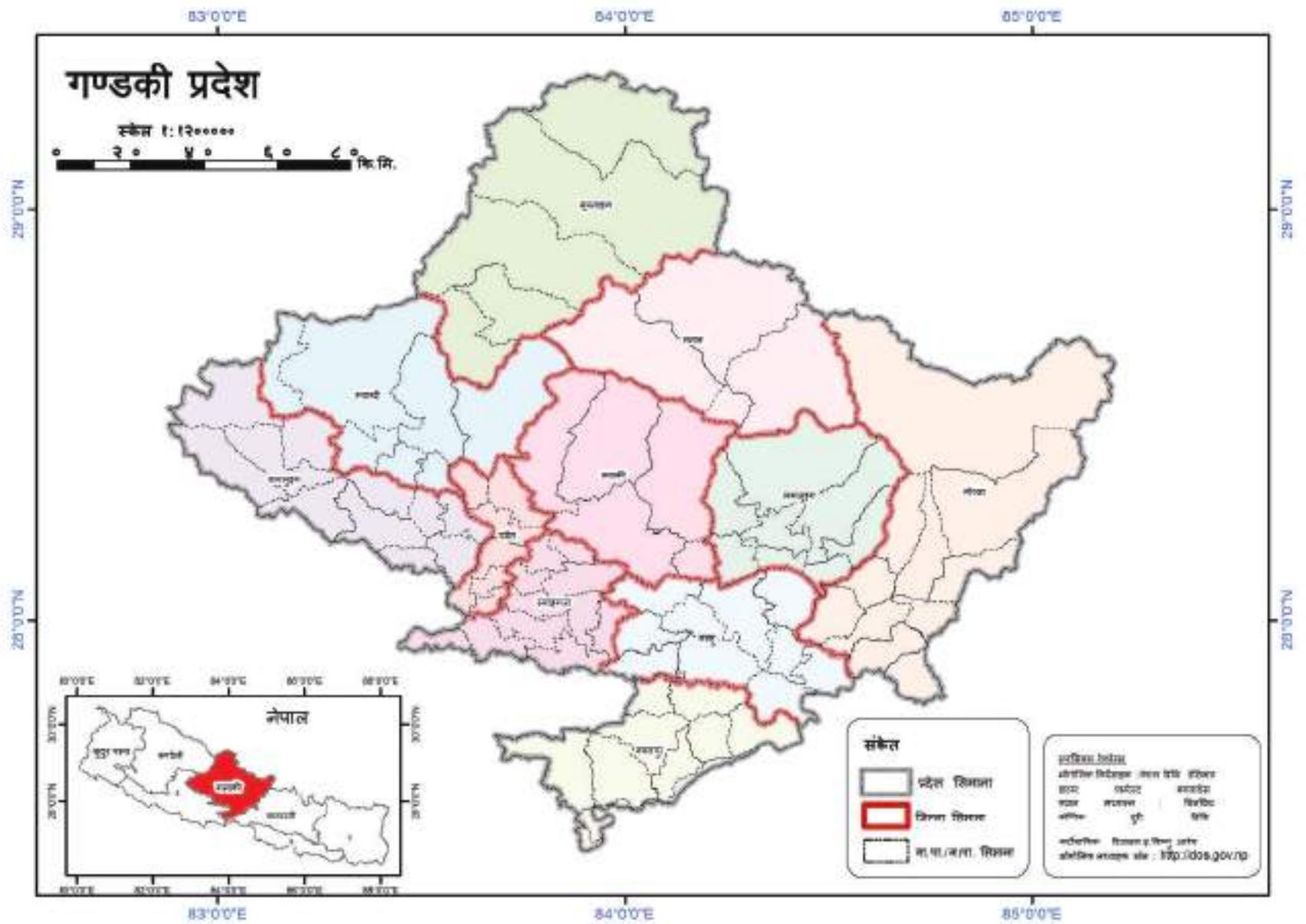
असनमा मनाइने सट जुधाउने जात्रा, काठमाडौं

Famous Khat Jatra, Ason, Kathmandu

धरहरा, काठमाडौं (वि.सं. २०७२ सालको भूकम्प अघि)

Dharahara, Kathmandu (Before Earthquake, 2072 B.S.)

माछापुछ्रे हिमाल, ६९९३ मि., कास्की

Mt. Machhapuchhre, 6993 m., Kaski

मुक्तिनाथ मन्दिर तथा प्राचिन मूर्ति, मुस्ताङ

Muktinath Temple and Ancient Idol, Mustang

गलेश्वर महादेव मन्दिर, म्याग्दी

Galeshwor Mahadev Temple, Myagdi

कालिका भगवती मन्दिर, बाजुङ

Kalika Bhagawati temple, Baglung

सुवर्ण छानासहित मनकामना मन्दिर, गोरखा

Manakamana Temple with golden roof, Gorakha

ताल बाराहि मन्दिर, पोखरा

Tal Barahi Temple, Pokhara

गद्दीसुर मन्दिर, वालिङ, स्याङ्जा

Garhusur Temple, Walling, Syangja

परम्परागत नेपाली गोलघर, स्याङ्जा

Traditional Nepalese Golghar (Round House), Syangja

बाहुनथान, वालिङ, स्याङ्जा

Bahun Than, Walling, Syangja

तिलिचो ताल, मनाङ (विश्वको सबैभन्दा उच्च स्थानमा रहेको ताल, ४९१९ मि.)

Tilicho Lake, Manag (Highest elevation in the world, 4919 m.)

बारपाक, गोरखा (२०७२ सालको विकासकारी भुकम्पपछि पुनर्निर्मित बारपाक गाउँ)

Barpak, Gorakha(Newly rebuilt Barpak village after 2015 AD earthquake)

घले गाउँ, लमजुङ

Ghale Gaun, Lamjung

पाताले छान्जो, पोखरा, कास्की

Patale Chhango (Devis Fall), Pokhara, Kaski

बेगनास ताल, कास्की

Begnas Lake, Kaski

रुपा ताल, कास्की

Rupa Lake, Kaski

खैर बाराही ताल, म्याग्दी

Khair Barahi Lake, Myagdi

प्राचिन गुफा, उपल्लो मुस्ताङ

Ancient Cave, Upper Mustang

मायादेवी मन्दिर, लुम्बिनी, रुपन्देही (विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत क्षेत्र)

Mayadevi Temple, Lumbini, Rupandehi (World Heritage Site)

स्वर्गद्वारी, प्यूठान

Sworgadwari, Pyuthan

पूर्वीद्वार तिलौराकोट, कपिलवस्तु

Eastern Gate, Tilaurakot, Kapilavastu

प्राचिन बौद्ध तीर्थस्थल, रामग्राम, नवलपरासी

Ancient Buddhist holy place Ramgram, Nawalparasi

रुरु क्षेत्र, पाल्पा

Ruru Kshetra, Palpa

पाकडी वृक्ष, देवदह, रुपन्देही

Pakadi Tree, Devdaha, Rupandehi

सिद्धबाबा मन्दिर, रुपन्देही

Siddha Baba Temple, Rupandehi

बाजेश्वरी मन्दिर, नेपालगन्ज, बाँके

Bageshwori Temple, Nepalganj, Banke

पाण्डवेश्वर महादेव मन्दिर, धारापानी, दाङ

Pandaweshwor Mahadev Temple, Dharapani, Dang

बाह्रकुने दह, घोराही, दाङ

Bahrakune Daha, Ghorahi, Dang

रानी महल, पाल्पा

Rani Mahal, Palpa

कृष्णसार, खैरापुर, बर्दिया

Krishnasar (Blackbuck), Khairapur, Bardiya

हाती प्रजनन् केन्द्र, बर्दिया

Elephant Breeding Centre, Bardiya

फोक्सुण्डो ताल, र चैत्यहरू, डोल्पा

Phoksundo Lake and Chaityas, Dolpa

साल्डाङ गुम्बा, डोल्पा

Saldang Monastery, Dolpa

श्री बाला त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर, डोल्पा

Shree Bala Tripura Sundari Temple, Dolpa

शीरस्थान, दैलेख

Shirasthan, Dailekh

काँक्रेबिहार, सुर्खेत

Kankre Bihar, Surkhet

खलङ्गा जाजरकोटबाट देखिएको चौरजहारी (रुकुमपश्चिम)को दृश्य

View of Chaurajahari (Western Rukum) from Khalanga, Jajarkot

जाजरकोट दरबार, खलङ्गा, जाजरकोट

Jajarkot Palace, Khalanga, Jajarkot

बुलबुले ताल, सुर्खेत

Bulbule Lake, Surkhet

चिउडी साँघु (काठे पुल), जुम्ला

Chiudi Sanghu (Wooden Bridge), Jumla

सारा तालको विहङ्गम दृष्य, मुगु

Panaromic view of Rara Lake, Mugu

सिंजा उपत्यका, जुम्ला

Sinja Valley, Jumla

सामाजिक जनजीवन, जुम्ला

Daily Life, Jumla

विनायक पञ्चदेवल, अछाम

Vinayak Panchadewal, Acham

त्रिपुरासुन्दरी भगवती मन्दिर, बैतडी

Tripura Sundari Bhagawati Temple, Baitadi

पञ्चदेवल, बैतडी

Panchadewal, Baitadi

शैलेश्वरी मन्दिर, डोटी

Shaileshwori Temple, Doti

निङ्गलेशैनी मन्दिर, डडेलधुरा

Ninglasaini Temple, Dadeldhura

घटालबाबा (थान), डडेल्धुरा

Ghatal Baba (Than), Dadeldhura

उग्रतारा मन्दिर, डडेलधुरा

Ugratara Temple, Dadeldhura

वैद्यनाथ मन्दिर, अछाम

Baidhyanath Temple, Achham

बडिमालिका मन्दिर, बाजुरा

Badimalika Temple, Bajura

गंगा दशहरा मेला, खप्तड, डोटी

Ganga Dashahar Fair, Khapatad, Doti

शिवलिङ्गेश्वर धाम, कञ्चनपुर

Shivalingeshwor Dham, Kanchanpur

ठिलिमिलि ताल, कञ्चनपुर

Jhilimili Lake, Kanchanpur

सखिया नृत्य, कैलाली

Sakhiya Dance, Kailali

धानबाली, अछाम

Paddy Field, Achham

सिलगढीको पुरानो बस्ती, डोटी

Old Habitat of Singadhi, Doti

Picture Credits

1. Rishi Ram Tiwari
Joint Secretary, Ministry of
Communication & Information
Technology
Page no. 149
 2. Laxmi Bilas Koirala
Former Director General, Department of
Information
Page no. 78
 3. Suman Bajracharya
Director/Chief Photographic Officer,
Department of Information &
Broadcasting
Page no. 4, 13-vi-vii, 16, 21-iii, 30, 33, 41,
44, 45, 49, 50, 65, 71, 76, 79, 80, 82, 83,
84, 94, 96, 104, 108, 113, 117, 118, 119,
127, 134, 140, 141, 142, 152, 153, 154,
161, 162, 163, 165, 166, 167, 168, 174, 175
 4. Praveen Shrestha
Photographic Officer, Department of
Information & Broadcasting
Page no. 3, 5, 6, 8, 9, 11, 13-i-v, 18, 19,
20, 21-ii-iv, 22, 24, 27, 28, 29, 35, 38, 43,
51, 53, 55, 56, 57, 67, 73, 74, 77, 89, 91,
92, 93, 97, 98, 99, 100, 102, 103, 105, 106,
107, 109, 110, 111, 115, 116-i, 120, 126,
129 133, 135, 136, 138, 139, 144, 145, 164
 5. Shalikram Koirala
Photographic Officer, Office of the Prime
Minister & Council of Ministers
Page no. 10, 34, 42, 122
 6. Ramkrishna Maharjan
Photographic Officer, Ministry of Culture,
Tourism & Civil Aviation
Page no. 21-i, 36, 46, 54, 59, 60, 61, 62,
63, 137
 7. Surya Prasad Shrestha
Former Photographic Officer, Department
of Information & Broadcasting
Page no. 85
 8. Kedar Napit
Asst. Photographer, Department of
Information & Broadcasting
Page no. 40, 64, 68, 75, 81
 9. Bir Bahadur Sunuwar
Department of Information &
Broadcasting
Page no. 14, 155, 158
 10. Subash Rai
Department of Information &
Broadcasting
Page no. 31, 32, 159
 11. Bishnu Prasad Sharma (Parajuli)
Journalist
Page no. 69, 87, 88, 124, 130, 131, 147,
148
 12. Manarishi Dhital
Journalist
Page no. 7
 13. Prakash Mathema
Photojournalist
Page no. 15, 47
 14. Bikash Karki
Photojournalist
Page no. 13-viii, 170
 15. Laxmi Prasad Ngakhusi
Photojournalist
Page no. 13-ii-iii-iv, 23, 173
 16. Gorakh Bista
Photojournalist
Page no. 25
 17. Bijay Gajmer
Photojournalist
Page no. 66, 70
 18. Sunil Sharma
Photo Journalist
Page No. 48
 19. Nisha Bhandari
Photo Journalist
Page no. 2, 26, 90, 125, 143, 156-157
 20. Bhaswor Ojha
Photojournalist
Page no. 12, 52
 21. Ashmita Rai
Journalist
Page no. 37
 22. Bikram Giri
Photojournalist
Page no. 39
 23. Bal Krishna Thapa
Photo Journalist
Page no. 169
 24. Sudip Bajra Bajracharya
Photographer
Page no. 1,95, 101, 128
 25. Archana Shrestha
Photo Journalist
Page no. 17, 112
 26. Madhup Shrestha
Photographer
Page no. 116-ii
 27. Tolakanta Wagle
Photographer
Page no. 121, 123
 28. Bishal Sunar
Photographer
Page no. 150
 29. Tikaram Dhakal
Under Secretary
Page no. 151
 30. Sher Bahadur Singh
Journalist (RSS)
Page no. 171, 172
- Map Source
Department of Survey
Cartographic Design
Er. Bishnu Atreya

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग
www.doinepal.gov.np